

Posudek oponenta diplomové práce

Denisa Čermáková. 2011. *Světlá stezka – důvody neúspěchu*. 63 stran.

Oponent: Lenka Špičánová

Denisa Čermáková zvolila pro svou diplomovou práci velmi zajímavé téma, kterému je v českém prostředí věnována minimální pozornost. V zahraniční literatuře sice problematiku peruánských guerillových hnutí, včetně Světlé stezky, zpracovává řada autorů, ale toto téma stále poskytuje dostatečný prostor k výzkumu a lze ho tedy považovat za relevantní a nosné. Hlavním cílem autorky je analýza příčin neúspěchu Světlé stezky, resp. úspěchu Fujimoriho vlády při její likvidaci, a to prostřednictvím ověřování teorie protipovstaleckých strategií. Konkrétně D. Čermáková aplikuje koncepci Davida Galuly, která kromě protipovstaleckých strategií rovněž vymezuje vhodné podmínky pro působení povstaleckých skupin, přičemž klade důraz zejména na roli podpory obyvatelstva. V kontextu cílů práce autorka formuluje dvě výzkumné otázky a tři „hypotézy“ (s. 8).

Struktura práce je přehledná a odpovídá stanoveným cílům, nereflektuje však zcela logiku odborného textu. Teoretické principy, které tvoří základní východiska práce, by autorka měla vysvětlit v první kapitole a nikoli až v kapitole třetí. První kapitola se věnuje historickému vývoji a ideologickým kořenům Světlé stezky, následuje kapitola analyzující roli obyvatelstva, poté se autorka dostává k teoretickému ukotvení práce a ve čtvrté kapitole popisuje okolnosti nástupu Fujimoriho k moci a následný vývoj a pokračuje aplikací teoretických principů. Název podkapitoly 4.1 příliš neodpovídá jejímu obsahu, z větší části se totiž věnuje událostem spojeným s Fujimoriho vládnutím, nikoli pouze jeho nástupu k moci. Aplikace Galulovy koncepce by si jistě zasloužila samostatnou kapitolu a větší rozsah, což by zvýšilo míru analytičnosti práce.

K obsahové stránce práce bych měla několik připomínek. První z nich se týká metodologie. D. Čermáková nevysvětluje, jak bude postupovat při verifikaci hypotéz. Nejedná se totiž o hypotézy v pravém slova smyslu, u nichž by autorka operacionalizovala jednotlivé proměnné a ověřovala mezi nimi nějakou předpokládanou vazbu. První výzkumná otázka je rovněž poněkud problematická, protože Fujimoriho protipovstalecké strategie představovaly výrazné omezení demokracie a byly tudíž do velké míry součástí autoritářské formy vlády. Není rovněž dostatečně vysvětleno, proč D. Čermáková zvolila jako své teoretické východisko právě koncepci D. Galuly, kterou doplňuje definicemi R. Trinquiera. Má v oblibě francouzské plukovníky?

Drobnou faktickou poznámku mám také k údajům o etnické skladbě peruánského obyvatelstva, jež autorka čerpá z databáze CIA The World Factbook (s. 15). Peruánské statistiky zohledňovaly vždy spíše lingvistické hledisko, až v roce 2001 bylo použito i kritérium etnické sebeidentifikace (58 % dotázaných se označilo za mestice, 30,1 % za indiány kečuánského původu).

Z formálního hlediska je práce na velmi dobré úrovni. Jazykové, stylistické či typografické chyby se v textu vyskytují spíše výjimečně. Jedná se např. o chybnou interpunkci, skloňování, překlapy apod. Citační normu autorka používá jednotně, adekvátně pracuje s poznámkovým aparátem a vychází z dostatečného množství relevantních zdrojů. Bohužel zastoupení španělsky psaných titulů (např. odborných článků z latinskoamerických časopisů) je minimální, což limituje pluralitu náhledů na danou problematiku.

Celkově považuji diplomovou práci D. Čermákové za přínosnou z hlediska zpracování tématu, jemuž není prozatím v české politologii věnován adekvátní prostor. Autorka prokázala schopnost práce s odbornými zdroji, aplikace teoretických principů a logické argumentace a splnila tak požadavky kladené na psaní odborných textů v magisterském stupni studia.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě s hodnocením „velmi dobře“.

V Hradci Králové dne 15. června 2011

Lenka Špičánová